

4 阮兜的早頓

自我有記持開始，

Tsū guá ū kì-tī khai-sí,

阮兜的早頓就是阿爸一國、阿母恰阮兄弟仔一國。

guán tau ê tsá-tng tō sī a-pah tsit kok, a-bú kah
guán hiann-tī-á tsit kok.

我讀幼稚園的時，

Guá thak iù-tī-hng ê sī,

逐工透早阿母就共早頓攢好勢，

ták kang thau-tsá a-bú tō kā tsá-tng tshuân hó-sè,

有時陣是牛奶配俗麪，

ū-sī-tsūn sī gū-ling phuè siók-pháng,

若無就是豆奶配饅頭抑是包仔。

nā-bô tō sī tâu-ling phuè bán-thô iáh-sī pau-á.

逐工早起，

Ták kang tsá-khí,

當阮咧食早頓的時，

tng guán teh tsiáh tsá-tng ê sī,

阿爸攏佇邊仔咧看報紙。

a-pah lóng tī pinn--á teh khuànn pò-tsuá.

我就問阿爸哪無欲做伙食？

Guá tō m̄ng a-pah ná bô beh tsò-hué tsiáh?

阿爸攏應講伊食飽矣！

A-pah lóng ìn kóng i tsiáh-pá --ah!

想袂到阿爸遐早就食飽矣，

Siūnn bē kàu a-pah hiah tsá tō tsiáh-pá --ah,

伊是食啥物好料的攏毋予阮知咧？

i sī tsiáh siánn-mih hó-liáu--ê lóng m̄ hōo guán tsai
--leh?

捌聽阿媽講起，

Bat thiann a-má kóng khi,

阿爸細漢的時，

a-pah sè-hàn ê sī,

厝內囡仔大陣。

tshù-lāi gín-á tuā-tīn.

猶閣蹠佇庄跤的時，

Iáu-koh tuà tī tsng-kha ê sī,

阿公恰阿媽足早就愛去作穡，

a-kong kah a-má tsiok tsá tō ài khi tsoh-sit,

早起攏煮一大坵糜，

tsá-khi lóng tsú tsit tuā khann muê,

等阿爸 in 兄弟仔精神了後，

tán a-pah in hiann-tī-á tsing-sîn liáu-āu,

配一寡仔菜脯、蔭瓜仔，

phuè tsit-kuá-á tshài-póo, ìm-kue-á,

清彩扒扒咧就去讀冊矣。

tshìn-tshái pe-pe --leh tō khi thák-tsheh --ah.

阿媽閣講過，

A-má koh kóng-kuè,

阿爸細漢的時足歹喙斗，

a-pah sè-hàn ê sī tsiok pháinn-tshuì-táu,

佇庄跤食糜配醬菜的日子，

tī tsng-kha tsiáh muê phuè tsiùnn-tshài ê jīt-tsí,

逐工攏嘛面憂面結，
tāk kang lóng mā bīn-iu-bīn-kat,

啥物都無愛食，
siánn-mih to bô ài tsiáh,

毋才會生做黃酸黃酸。
m̄-tsiáh ē senn-tsò ng-sng ng-sng.

講嘛奇怪，
Kóng mā kī-kuài,

搬去臺北了後，
puann khi Tâi-pak liáu-āu,

阿公恰阿媽無閒咧做生理，
a-kong kah a-má bô-îng teh tsò-sing-lí,

早頓攏叫阿爸家已提銀角仔去菜市仔買，
tsá-tng lóng kiò a-pah ka-kī thêh gîn-kak-á khi
tshài-tshī-á bé,

伊煞親像囡仔咧 轉骨全款，
i suah tshin-tshiūnn gín-á teh tng-kut kāng-khuán,

開脾矣！
khui-pî --ah!

今仔日食蚵仔麵線、明仔載買肉羹麵，
Kin-á-jit tsiáh ô-á mī-suann, bīn-á-tsài bé bah-kenn-
mī,

若無就是米粉炒配豬血湯。
nā-bô tō sī bí-hún-tshá phuè ti-hueh-thng.

就按呢，
Tsiū-án-ne,

阮阿爸的早頓就沓沓仔變成菜市仔口味的綜合版，
guán a-pah ê tsá-tng tō tǎuh-tǎuh-á piàn-sing tshài-
tshī-á kháu-bī ê tsong-háp-pán,

真僥得改矣！
tsin oh tit kái --ah!

阿母講伊恰阿爸拄交往的時陣，
A-bú kóng i kah a-pah tú kau-óng ê sī-tsūn,

毋知阿爸愛食彼款重口味的早頓，
m̄ tsai a-pah ài tsiáh hit khuán tâng kháu-bī ê tsá-
tng,

有當時仔阿爸會𠵿伊去菜市仔食數念誠久的好滋味，
ū-tang-sī-á a-pah ē tshuā i khi tshài-tshī-á tsiáh
siàu-liām tsiānn kú ê hó tsu-bī,

阿母嘛會當接受。
a-bú mā ē-tàng tsiap-siū.

想袂到，
Siūnn bē kàu,

結婚了後兩個人煞不時為著欲食佗一款早頓咧冤家。
kiat-hun liáu-āu n̄ng ê lāng suah put-sī uī-tiòh beh
tsiáh tó tsit khuán tsá-tng teh uan-ke.

頭起先，
Thâu-khí-sing,

阿爸會勉強共阿母攢的早頓食予了，
a-pah ē bián-kióng kā a-bú tshuân ê tsá-tng tsiáh hōo
liáu,

毋過阿母敢若會當感受著翁婿小可仔稀微的心情——
m̄-koh a-bú kánn-ná ē-tàng kám-siū tiòh ang-sài sió-
khuá-á hi-bī ê sim-tsing——

無食著家己恰意的早頓，
bô tsiáh-tiòh ka-kī kah-ì ê tsá-tng,

規工攏袂輕鬆呢！
kui kang lóng bē khin-sang --neh!

阿母共阮講：「人講無冤無家，
A-bú kā guán kóng: “Lâng kóng bô-uan-bô-ke,

不成夫妻。
put sîng hu-tshe.

但是若為著無全款的食食咧冤家量債，
Tân-sī nā uī-tiòh bô kāng-khuán ê tsiáh-sit teh uan-
ke-niû-tsè,

拍歹翁某的感情，
pah-pháinn ang-bóo ê kám-tsîng,

彼才是毋值！」
he tsiah-sī m̄ tât!”

所以，
Sóo-í,

這馬阮兜的早頓，
tsit-má guán tau ê tsá-tng,

就保持這種各人揀各人愛食的，
tō pó-tshî tsit-tsióng kok-lâng kóng kok-lâng ài
tsiáh--ê,

逐家攏誠歡喜。
tāk-ke lóng tsiânn huann-hí.

毋過，

M̄-koh,

阿爸有當時仔欲去買伊上愛食的蚵仔麵線，
a-pah ū-tang-sî-á beh khi bé i siōng ài tsiáh--ê ô-á
mī-suànn,

攞會偷偷仔問我佢小弟有想欲食無？
lóng ē thau-thau-á m̄ng guá kah sió-tī ū siūnn-beh
tsiáh --bô?

我定定咧想：「有時陣換食換食，
Guá tiānn-tiānn teh siūnn: “Ū-sî-tsūn uānn-tsiáh-
uānn-tsiáh,

嘛袂𦵇呢！」
mā bē-bái --neh!”